

Reactienota zienswijzen structuurvisie

d.d. 18 oktober 2013
Marieke de Rijk

Inhoudsopgave

Reactienota zienswijzen structuurvisie.....	1
1. Achmea Rechtsbijstand namens fam. Maas, Westermeerweg 49 Espel	2
2. Agrifirm Exlan, namens Maatschap Van Vilsteren, Paardenweg 15 Kraggenburg	3
3. Agrifirm Exlan, namens Maatschap Van den Heijkant, Weg van Ongenade 1-II Espel	3
4. J. van den Heijkant, Weg van Ongenade 1 II Espel.....	4
5. C. Naalden, Oosterringweg 47 Bant	4
6. LTO Noord	4
7. Bouwbedrijf Bosma BV, Meerweg 41 Rутten.....	7
8. T. Bij de Vaate-de Jong, Klutenpad 10 Creil	9
9. A.W. van Putten, Noorderringweg 310-II Creil	10
10. Gemeente Urk	10
11. Flevoport, Urk.....	12
12. BAN (Bedrijven Actief Noordoostpolder)	12
13. Netl, Kraggenburg	14
14. Gemeente Steenwijkerland	15
15. Waterschap Zuiderzeeland.....	16
16. Provincie Flevoland	19
17. Provincie Overijssel	21
18. Het Flevo-landschap	22
19. Natuurmonumenten.....	23
20. GGD Flevoland	24
21. Ministerie van Defensie	25
22. N.V. Nederlandse Gasunie	25

1. Achmea Rechtsbijstand namens fam. Maas, Westermeerweg 49 Espel

1.1 Ontwikkelingsruimte bestaande bedrijven

Achmea Rechtsbijstand geeft aan dat als het vloeroppervlak van 2.500 m² daadwerkelijk planologisch wordt vastgelegd, dit voor de familie Maas een onaanvaardbare aantasting van de gevestigde (milieu) rechten betekent. Er zal volgens Achmea een sterfhuisconstructie voor bestaande intensieve veehouderijbedrijven ontstaan. Aanpassingen voor dierenwelzijn leiden tot kostenverhoging. Om duurzaam te kunnen ontwikkelen, is niet alleen ruimte nodig om te kunnen voldoen aan dierenwelzijnswetgeving, maar ook ruimte om extra opbrengsten te creëren. Achmea pleit voor een maximale erfomvang voor intensieve veehouderijen van 3 ha, zoals ook akkerbouw- en een melkveehouderijbedrijven die krijgen.

Reactie gemeente:

In de structuurvisie kiezen wij voor ontwikkelingsruimte voor diverse functies in het landelijk gebied. Daarmee staat de leefbaarheid van het gebied centraal. Daarom heeft de gemeente in de structuurvisie gekozen de ontwikkeling van megabedrijven te weren, door te kiezen voor een beperkte ontwikkelingsruimte voor de intensieve veehouderij. Intensieve veehouderij heeft negatieve effecten op het landschap, op de leefbaarheid in het buitengebied en op het dierenwelzijn, evenals op de infrastructuur en de belasting op het milieu en het klimaat. Onder duurzame voortzetting verstaan wij dat bedrijven hun bestaande bedrijf mogen voortzetten, met ruimte voor uitbreiding die noodzakelijk is voor het welzijn van het bestaand aantal dieren dat het betreffende bedrijf nu huisvest. Er worden geen bedrijven wegbestemd.

1.2 Imago

Achmea geeft aan dat intensieve veehouderij in de structuurvisie in een negatief daglicht wordt gezet door te stellen dat intensieve veehouderij geen positieve bijdrage levert aan het imago van onze gemeente, dit in verband met de milieubelasting. De sector heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd om geur-, ammoniak- en fijnstofemissie te reduceren. Volgens Achmea verdient deze investering een positievere benadering.

Reactie gemeente:

Het is niet de intentie van de gemeente om intensieve veehouderijen in een negatief daglicht te stellen. Maar de intensieve veehouderij heeft in Nederland geen positief imago. Dat heeft onder andere zijn grond in de geuruitstoot, de milieubelasting en de gezondheidsrisico's. De intensieve veehouderij verdraagt zich niet dan wel nauwelijks met een aantal door ons gewenste activiteiten zoals recreatieve ontwikkelingen en de toename van alternatieve functies in het landelijk gebied zoals wonen.

1.3 Doorrekening geeft schadelijk beeld

Achmea geeft aan dat nieuwe bedrijven alleen kunnen worden toegestaan onder strikte voorwaarden. De milieugevolgen zullen daardoor gunstiger zijn dan nu in het voorkeursalternatief is verwoord, omdat de ontwikkeling dan geconcentreerd wordt bij bestaande intensieve veehouderijbedrijven. Doordat in het ontwerpplan elk agrarisch bedrijf een intensieve veehouderijtak kan beginnen, levert dat bij de doorrekening van de maximale mogelijkheden een uiterst schadelijk beeld op.

Reactie gemeente:

Alle ontwikkelingen die effect hebben op stikstofdepositie zijn afhankelijk gesteld van de ontwikkelingen en uitkomsten van de PAS. De gemeente wil pas in het kader van het bestemmingsplan Landelijk Gebied, aan de hand van de

gebruiksruimte waar de PAS of andere regelgeving duidelijkheid moet bieden, eventuele maatregelen afwegen. Dit geldt ook voor intensieve veehouderij als neventak. Daarom is ervoor gekozen de bestaande mogelijkheid te behouden voor agrarische bedrijven om een nieuwe intensieve veehouderijtak te beginnen tot maximaal 2500 m². Voor deze bedrijven zullen voorwaarden worden gesteld ten aanzien van stikstof, geur, gezondheid, dierenwelzijn, ontsluiting en landschappelijke inpassing. Het is niet de verwachting dat deze mogelijkheid op grote schaal wordt toegepast. De nieuw op te stellen MER behorende bij het bestemmingsplan Landelijk Gebied zal reële alternatieven in beeld brengen. De wijze waarop een en ander uiteindelijk in het bestemmingsplan wordt geregeld (al dan niet met zonerings- en/of quotering) hangt in sterke mate af van de uitkomsten van de PAS.

2. Agrifirm Exlan, namens Maatschap Van Vilsteren, Paardenweg 15 Kraggenburg

3. Agrifirm Exlan, namens Maatschap Van den Heijkant, Weg van Ongenade 1-II Espel

2/3.1 Ontwikkelingsruimte bestaande bedrijven

Agrifirm geeft aan dat als in het bestemmingsplan deze beperking werkelijk wordt vastgesteld, dit voor de fam. Van Vilsteren en de fam. Van den Heijkant een onaanvaardbare aantasting van hun gevestigde milieurechten betekent. Er zal volgens Agrifirm een sterfhuisconstructie voor bestaande intensieve veehouderijbedrijven ontstaan. Stilstand is achteruitgang; er ontstaat een verslechterde concurrentiepositie ten opzichte van bedrijven elders in Nederland. Aanpassingen voor dierenwelzijn leidt tot kostenverhoging. Om duurzaam te kunnen ontwikkelen, is niet alleen ruimte nodig om te kunnen voldoen aan dierenwelzijnswetgeving, maar ook ruimte om extra opbrengsten te creëren.

*Reactie gemeente:
Zie reactie op de zienswijzen 1.1*

2/3.2 Imago

Agrifirm geeft aan dat intensieve veehouderij in de structuurvisie in een negatief daglicht wordt gezet, door te stellen dat intensieve veehouderij in verband met de milieubelasting geen positieve bijdrage levert aan het imago van onze gemeente. De sector heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd om geur-, ammoniak- en fijnstofemissie te reduceren. Volgens Agrifirm slaagt de intensieve veehouderij erin milieubelasting te verminderen en verdient daarom een positievere benadering.

*Reactie gemeente:
Zie reactie op de zienswijzen 1.2.*

2/3.3 Doorrekening geeft schadelijk beeld

Agrifirm geeft aan dat nieuwe bedrijven alleen kunnen worden toegestaan onder strikte voorwaarden. De milieugevolgen zullen daardoor gunstiger zijn dan nu in het voorkeursalternatief is verwoord, omdat de ontwikkeling dan geconcentreerd wordt bij bestaande intensieve veehouderijbedrijven. Doordat in het ontwerpplan elk agrarisch bedrijf een intensieve veehouderijtak kan beginnen, levert dat bij de doorrekening van de maximale mogelijkheden een uiterst schadelijk beeld op.

*Reactie gemeente:
Zie reactie op de zienswijzen 1.3.*

4. J. van den Heijkant, Weg van Ongenade 1 II Espel

4.1 Ontwikkelingsruimte bestaande bedrijven

De heer Van den Heijkant wenst uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande intensieve veehouderijbedrijven groter dan 2500 m².

Reactie gemeente:

Zie reactie op de zienswijzen 1.1

5. C. Naalden, Oosterringweg 47 Bant

5.1 Ontwikkelingsruimte bestaande bedrijven

De heer Naalden constateert in de structuurvisie dat intensieve veehouderijbedrijven de ruimte krijgen om hun bedrijf duurzaam voort te zetten. Maar hier wordt verder geen invulling aan gegeven. Zoals in de structuurvisie staat beschreven, is alleen uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven mogelijk om te kunnen voldoen aan wetgeving t.b.v. dierenwelzijn. Dus daar waar schaalvergroting bij alle andere sectoren wordt ingezien en daarvoor ruimte wordt geboden, krijgt de intensieve veehouderij deze ruimte niet. Als er geen ruimte voor schaalvergroting is zal de sector zich ook niet duurzaam kunnen ontwikkelen. Schaalvergroting maakt mogelijk dat er ruimte is voor duurzame investeringen, zowel qua dierenwelzijn als ook investeringen met betrekking tot het milieu (mestverwerking, duurzame energie e.d.) en innovatie. Voor een duurzame ontwikkeling van de bestaande intensieve bedrijven is het noodzakelijk dat deze bedrijven dezelfde ruimte voor eruitbreiding kunnen krijgen als alle andere bedrijven.

Reactie gemeente:

Zie reactie op zienswijze 1.1.

6. LTO Noord

6.1 Bodemdaling

LTO Noord geeft aan dat de bodem van de polder ongelijk daalt, waardoor op een aantal plaatsen op termijn de drooglegging verslechtert. Het is voorbarig om te stellen dat verbreding van waterlopen de oplossing is. De beschrijving op pagina 28 deugt niet, de beschrijving op pagina 45 is beter. De bodemdaling bij Schokland beschreven op pagina 28 is geen kans. Er is een probleem met behoud van archeologische waarden in combinatie met de agrarische bedrijfsvoering. Voor dat probleem moet een oplossing worden gezocht waarbij vernatting en omzetting naar een natuurfunctie een mogelijk alternatief is, mits het betaalbaar is en mits er goede alternatieven aan de ondernemers worden geboden.

Reactie gemeente:

Dit is een terechte constatering, die vraagt om nadere maatregelen. Het is nog te prematuur om hierover in het kader van de structuurvisie concrete besluiten te nemen. Wij realiseren ons dat op pagina 28 de kansen voor natuurontwikkeling rondom Schokland niet juist zijn beschreven en het probleem van wateroverlast bij de gebieden met bodemdaling niet kan worden opgelost met het verbreden van watergangen. Daarom zullen de betreffende zinnen op pagina 28 worden verwijderd.

Verwijderen: "De bodemdaling biedt kansen om Schokland weer meer als eiland zichtbaar te maken door rondom waterberging te realiseren, in combinatie met

natte (open) natuurontwikkeling. Daar waar de agrarische functie gehandhaafd wordt kan verbreding van de kavelsloten de wateroverlast tegengaan."

In de natuurparagraaf van de structuurvisie worden op pagina 43 wel op juiste wijze de natuurontwikkelingskansen beschreven, met name in het gebied ten zuiden van Schokland.

6.2 Rand langs het oude land

Langs de rand van het oude land wordt landschappelijke verdichting voorgesteld door toevoeging van beplanting, evenals andere natuurontwikkeling zoals een verbinding tussen Voorsterbos en Kuinderbos (pagina 43). Dit is volgens LTO Noord een ongewenste ontwikkeling, omdat door schaduwwerking en vochtonttrekking dit negatieve effecten oplevert voor de landbouw. Bij een multifunctionele ontwikkeling in de Oostrand, waar de agrarische functie voorop staat, mogen zittende agrarische ondernemers niet worden belemmerd in hun bedrijfsvoering.

Reactie gemeente:

Bij het opstellen van de structuurvisie is onderzoek gedaan naar de landschappelijke karakteristieken van de polder. De rand langs het oude land is ten opzichte van de andere gebieden landschappelijk meer verdicht. De agrarische bedrijven zijn hier relatief klein. Er is zo een dicht patroon van erven ontstaan veelal in clusters van 4 erven bij elkaar. Passend bij dit landschap staan wij een verdichting voor die er in feite al is. Door toevoeging van beplanting kan de herkenbaarheid van de polder bij de overgang van het oude naar het nieuwe land worden vergroot en de concentrische opbouw worden versterkt. De agrarische functie zal altijd de hoofdfunctie blijven, maar wij gaan wel voor een gedifferentieerde ontwikkeling.

6.3 Wederopbouwgebied

De gebruikte typering van het gebied, waarbij het vooral gaat om "de grootschalige droogmakerij met rationele geordende agrarische bebouwing, de ring van dorpen rondom Emmeloord en het patroon van (water)wegen en beplanting" is het juiste detailniveau. Een verdergaande bescherming, waarbij bijvoorbeeld ook individuele gebouwen worden beschermd, vindt LTO ongewenst.

Reactie gemeente:

De structuurvisie heeft een globaal detailniveau; de bescherming van individuele gebouwen vindt wel degelijk plaats, maar dan binnen de monumentenwetgeving en verordeningen.

6.4 Erfsingels

LTO Noord stemt in met de hoofdregel (een singel van 6 meter plus een bebouwingsvrije ruimte van 6 meter), mits maatwerk in de praktijk mogelijk is bij specifieke situaties en bij bestaande bebouwing.

Reactie gemeente:

In het bestemmingsplan Landelijk Gebied zal de regeling voor de erfsingel verder worden uitgewerkt en zal aandacht zijn voor maatwerk voor specifieke en bestaande situaties.

6.5 Erfuitbreiding achter arbeiderswoningen

Het is goed dat erfuitbreiding achter arbeiderswoningen van geval tot geval wordt bekeken, maar als dit niet realiseerbaar is, moeten er mogelijkheden zijn voor alternatieve oplossingen voor erfuitbreiding.

Reactie gemeente:

De maximale erfuitleiding in de diepte zal ook voor deze gevallen nooit meer dan 200 meter (incl. singel) zijn. Naast het opdikken van het erf kan een agrariër, afhankelijk van de situatie en van de grondposities, kiezen voor het verdubbelen van het erf over de kavelsloot heen. Als ook deze oplossingen niet voor handen zijn, heeft de agrariër op deze locatie minder uitbreidingsmogelijkheden dan de agrariërs die wel tot 3 ha kunnen uitbreiden. De uitbreidingsmogelijkheid zal in de regel echter groter zijn dan de huidige mogelijkheden. Het zal door de specifieke ligging van elk individueel erf niet mogelijk zijn voor elke agrariër het erf uit te breiden tot 3 ha bruto. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied zal de regeling voor de erfuitleiding verder worden uitgewerkt en zal aandacht zijn voor maatwerk voor specifieke situaties.

6.6 Stikstof

Op pagina 47 is de stikstofproblematiek benoemd als "uitdagend thema voor de toekomst"; LTO Noord ziet dat anders en stelt voor dit anders te benoemen.

Reactie gemeente:

Voor de gemeente is de stikstofproblematiek en de wijze waarop we daarmee omgaan een uitdagend thema. Er dient namelijk een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden, en te worden gezocht naar evenwichtige oplossingen.

6.7 Grondgebonden veehouderij

Het is niet wenselijk om op gemeentelijk niveau een discussie te laten ontstaan over normen op het gebied van stikstof, geur en gezondheid die in landelijk beleid afdoende geregeld worden en automatisch van toepassing zijn.

Reactie gemeente:

Inderdaad zijn alle ontwikkelingen die effect hebben op stikstofdepositie in de structuurvisie (dus ook voor de veehouderij) afhankelijk van de uitkomsten van de Programmatische Aanpak Stikstof. Wij maken nog geen keuzes totdat de PAS of andere regelgeving duidelijkheid biedt.

6.8 Imago intensieve veehouderij

De intensieve veehouderij wordt in de structuurvisie veel te negatief afgeschilderd. Het is een moderne agrarische activiteit, die voldoet aan hoge normen voor milieu en dierenwelzijn, door toepassing van technieken zijn effecten op de omgeving minimaal. Daarnaast kan het een belangrijk onderdeel zijn van een grondgebonden bedrijf, de geproduceerde mest kan worden ingezet op akkers van het eigen bedrijf en de directe omgeving.

Reactie gemeente:

Zie reactie op zienswijze 1.2.

6.9 Duurzame voortzetting intensieve veehouderij

Uitbreiding ten behoeve van dierenwelzijn kan alleen rendabel worden uitgevoerd als dit kan worden gecombineerd met een verhoging van de totale capaciteit. LTO Noord stelt voor dat intensieve veehouderijbedrijven net als andere agrarische bedrijven kunnen uitbreiden tot bruto 3 hectare.

Reactie gemeente:

Zie reactie op zienswijze 1.1

6.10 Nieuwvestiging intensieve veehouderij tot 2500 m²

Het nieuw vestigen van intensieve veehouderij is op alle erven mogelijk tot 2500 m². Dit gaat niet werken. Een ondernemer zal niet een stal bouwen als er nooit een uitbreiding

kan komen. LTO Noord stelt voor om de beperking in vierkante meters te vervangen door de eis dat de intensieve veehouderij onderdeel is van een grondgebonden bedrijf. Daarnaast stelt LTO Noord voor in het bestemmingsplan op te nemen dat het aantal locaties voor nieuwvestiging wordt gekoppeld aan een maximum. Op die manier ontstaat een realistisch perspectief voor individuele ondernemers die willen beginnen met intensieve veehouderij en wordt tegelijk voorkomen dat (in theorie) de stikstof te veel kan toenemen.

Reactie gemeente:

De omschrijving sluit de mogelijkheid niet uit, dat de intensieve veehouderij van maximaal 2500 m2 onderdeel uitmaakt van een grondgebonden bedrijf. Wij achten het echter niet nodig om hiervoor regels in beperkende zin op te nemen. Voor de verdere uitleg zie ook reactie op zienswijze 1.3.

6.11 Biovergisting

Het gemaakte onderscheid in twee categorieën vindt LTO Noord te strikt. De trend is dat mestvergisters werken zonder aanvoer van bijproducten (co-vergisting is een achterhaalde techniek), maar wel meer energie produceren dan voor eigen gebruik. Het beleid moet ruimte bieden voor dit soort tussenvormen en voor mogelijke andere technieken die in de komende jaren zullen worden ontwikkeld. Nu wordt dit in de structuurvisie uitgesloten, door de voorwaarde dat de energie van kleinschalige biovergistingsinstallaties alleen voor het eigen bedrijf gebruikt mag worden.

Reactie gemeente:

Bij biovergistingsinstallaties als nevenactiviteit van een bestaand agrarisch erf zal de voorwaarde dat energie alleen voor het eigenbedrijf wordt gebruikt, op pagina 70 geschrapt worden. Dit is inderdaad niet de intentie geweest.

Verwijderen op pagina 70 bij biovergistingsinstallaties: ... "en dat energie alleen voor het eigen bedrijf wordt gebruikt."

7. Bouwbedrijf Bosma BV, Meerweg 41 Rutten

7.1 Nieuwe intensieve veehouderij

Bouwbedrijf Bosma vindt de maximale oppervlakte van 2500 m2 te klein voor nieuwe intensieve veehouderijbedrijven. Als iemand een gemengd bedrijf wil starten is maximaal 2500 m2 tegenwoordig te klein.

Reactie gemeente:

Zie reactie op zienswijze 1.1 en 1.3.

7.2 Aansluiting op riolering bij meerdere woningen op een erf

Als er een erf komt met vier woningen, moeten deze huizen (en ook de aanliggende woningen/bedrijven) aangesloten worden op het riool. Dit is erg duur, vooral voor de aanliggende woningen/bedrijven.

Reactie gemeente:

De verplichting voor het aanleggen van een riolering hangt af van het aantal toe te voegen inwonersequivalenten (i.e.) en de afstand tot de dichtstbijzijnde riolering. Het i.e. wordt (ook door het waterschap) gebruikt als een waarde die staat voor de gemiddelde hoeveelheid vervuiling in het afvalwater die één inwoner per dag met het afvalwater loost op het riool. Standaard wordt voor een gezinssituatie drie i.e. in rekening gebracht en voor eenpersoonshuishouden één i.e.. Bij 10 tot 25 i.e. geldt een afstand van 100 meter tot de dichtstbijzijnde openbare riolering, en bij 25 tot 50 i.e. geldt een afstand van 600 meter. Voor vier woningen (4x3=12 i.e.) geldt een afstandscriterium van 100 meter tot de

dichtstbijzijnde openbare riolering. In de praktijk zal dit niet tot consequenties leiden voor verplichte aansluiting op de riolering. De afstand vanwaar de bouw van woningen op erven wordt toegestaan is al gauw groter dan 100 meter. Wij hopen hiermee de zorg over het verplicht aansluiten op de riolering weg te nemen.

7.3 **Arbeiderswoningen**

Wat is er geregeld voor arbeiderswoningen, mogen deze samengevoegd worden van 3 naar 1? En wat zijn de eisen bij herbouw?

Reactie gemeente:

In de structuurvisie is niets gezegd over arbeiderswoningen, omdat het detailniveau daarvoor te hoog is. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied wordt een regeling voor arbeiderswoningen opgenomen en wordt de afweging gemaakt in hoeverre arbeiderswoningen kunnen worden samengevoegd. In de uitvoeringsparagraaf zal daar melding van worden gemaakt.

Toevoegen op pagina 76:

In het kader van het bestemmingsplan Landelijk gebied zal nader worden gekeken naar de mogelijkheid om het erf, behorende bij arbeiderswoningen, uit te breiden. De gemeente staat hier in principe positief tegenover.

7.4 **Afstand erfsingel**

De afstand tot de erfsgrens ten behoeve van een erfsingel is nu 12 meter. Dat is al erg groot. De structuurvisie stelt voor een afstand van 14 meter, dat is veel te groot. Vooral voor bestaande erven, en erg lastig voor het bedrijf. De laatste jaren gaf dit al veel problemen.

Reactie gemeente

In de structuurvisie wordt een erfsingel voorgesteld van minimaal 6 meter breed, verder moet er aan de binnenzijde een bebouwingsvrije ruimte van nog eens 6 meter aanwezig zijn. En met 2 meter vanaf hart sloot tot aan de insteek (binnenzijde) van erf/kavelsloot komt dat neer op een erfsingelbepaling van 14 meter. De structuurvisie geeft deze afstand als nieuw uitgangspunt. De structuurvisie biedt ondernemers ook meer uitbreidingsruimte. De ruimere erfuitbreidingsmogelijkheden dienen wel landschappelijk goed te worden ingepast. Daar hoort naar onze mening een serieuze erfsingel bij. Deze erfsingel heeft een goede breedte nodig, maar ook een zodanige afstand tot de bebouwing dat deze tot wasdom kan komen. In het bestemmingsplan Landelijk Gebied zal de regeling voor de erfsingel verder worden uitgewerkt en zal aandacht zijn voor maatwerk voor specifieke en bestaande situaties.

7.5 **Tussensingel bij dubbel erf**

Als een bedrijf een dubbel erf heeft, moet dan de tussensingel blijven staan? Bouwbedrijf Bosma vindt dat het één erf moet worden; de sloot en de singel in het midden kunnen weg, maar wel een singel aanplanten om het hele erf, en aan de wegzijde voor driekwart.

Reactie gemeente

Het wel of niet handhaven van de tussensingel bij samengevoegde bedrijven zal in het bestemmingsplan Landelijk Gebied verder uitgewerkt worden.

7.6 **Bebouwingsmogelijkheden vrijgekomen erf**

Hoeveel m2 mag er op een vrijgekomen erf gebouwd worden buiten de landbouw? Op sommige bedrijven staat al veel bebouwing, mag je deze m2 herbouwen?

Reactie gemeente:

Op een vrijgekomen erf zal alle bebouwing t.b.v. de landbouw hergebruikt of gesloopt worden. De mogelijkheden verschillen per functie. De precieze regeling voor de maximale vierkante meters en mogelijkheden voor herbouw wordt in het bestemmingsplan Landelijk gebied verder uitgewerkt.

8. T. Bij de Vaate-de Jong, Klutenpad 10 Creil

8.1 Geen erfdiepte van 200 meter bij naastgelegen erven

Mevr. T. Bij de Vaate-de Jong constateert dat op agrarische erven de afstand vanaf de bovenkant sloot tot aan de bebouwing in deze visie 14 m wordt. Op zich een prima voorstel, behalve wanneer een bedrijfspand tegen een aanliggend erf wordt gebouwd. In de meeste gevallen is er dan een oprit gesitueerd en in dat geval wordt de ruimte veel te krap voor de huidige landbouwmachines en vrachtauto's. Dat geldt nog meer wanneer het erf uitgebreid wordt in de diepte. De schaduwwerking op de kavel van het aanliggende bedrijf wordt dan bezwaarlijk. Dat is ook de reden waarom mevrouw T. Bij de Vaate-de Jong het voorstel om een erfvergroting tot 200 m diepte afkeurt. Voor alleenstaande boerderijerven is zo'n diepte geen bezwaar, maar bij een kaveldiepte van 800 m betekent een erf van 200 m diep voor de naastliggende ondernemer 25% singel en gebouwen, met de daarbij behorende schaduwwerking. In zo'n geval is 150 m meer dan voldoende. Verder mag er vaker om een erfinrichtingsplan gevraagd worden.

Reactie gemeente:

In de structuurvisie geven wij aan dat bedrijven in de toekomst tot 3 ha bruto mogen worden uitgebreid, waarbij de breedte maximaal 150 meter mag zijn en de diepte maximaal 200 meter (inclusief een rooilijn van 33 meter vanaf de weg en de aangegeven erf singelbepaling). Zie voor verdere uitleg over de erf singelbepaling de reactie op zienswijze 7.4. De verschillen in diepte met de burens treden in de praktijk nu ook al op. De ene ondernemer zal schaalvergroting doorvoeren en de ander zal mogelijk op termijn zijn bedrijf gaan verkopen, en geen grootschalige investeringen meer doen. Dat is onvermijdelijk.

8.2 Maximaal 4 woningen op een vrijgekomen erf is teveel

Mevrouw Bij de Vaate-de Jong maakt bezwaar tegen de bijzondere woonvormen van maximaal 4 woningen op een vrijkomend erf om de volgende redenen:

- Concurrentie met het wonen in de dorpen;
- Vanuit milieuoogpunt: bij een dergelijke bebouwing zal een riolering moeten worden aangelegd, wat betekent dat alle voor- en tussenliggende bedrijven en dienstwoningen daar ook op aangesloten moeten worden, met alle kosten voor hun rekening;
- Vanuit verkeersoogpunt: door schaalvergroting in de landbouw kopen/c.q. pachten agrariërs meer landbouwgrond in de omgeving, dat betekent veel landbouwverkeer met name in de oogsttijd maar ook op andere tijdstippen, denk aan spuitmachines etc. Dat strookt niet met meer auto- en fietsverkeer op onze smalle polderwegen.
- Voor de omliggende agrarische bedrijven kan het niet anders dan dat het beperkend in hun bedrijfsvoering gaat worden.

Reactie gemeente

In de structuurvisie wordt de mogelijkheid geboden maximaal 4 woningen te realiseren op vrijkomende agrarische erven, maar daaraan stellen we wel voorwaarden die mogelijk ongewenste effecten moeten voorkomen, zoals de voorwaarden dat het woonmilieu/het woningtype niet concurrerend mag zijn met de woningen in de dorpen, er geen negatieve effecten optreden voor omliggende bedrijven en deze niet in hun bedrijfsvoering mogen worden beperkt. De zorg voor verplicht aansluiten op het riool is niet aan de orde bij dit beperkt aantal

woningen, zie voor verdere uitleg de reactie op zienswijze 7.2. Daar waar veel agrarische bedrijven zijn gestopt en er sprake is van nieuwe invulling op vrijkomende agrarische erven, zal het landbouwverkeer naar verwachting niet verder toenemen. Daarnaast vinden wij het redelijk dat agrarische bedrijven die door uitbreiding bovengemiddeld gebruik maken van de wegen ook een bijdrage leveren aan verbreding, aanleg en onderhoud van deze wegen.

9. A.W. van Putten, Noorderringweg 30-II Creil

9.1 Meer mogelijkheden voor zonnepanelen

Mevrouw Van Putten wil de mogelijkheid open houden om te komen tot het inrichten van zonnepanelenweiden op gronden en kavels die gunstig liggen ten opzichte van de zon en niet behoren tot het glastuinbouwgebied en de dijken bij het IJsselmeer. Dit mogelijk in samenwerking met andere agrarische bedrijven. De tekst die in de structuurvisie staat onder 5.12.2 (kopje "Mogelijkheden voor zonne-energie") vraagt naar haar mening om een verduidelijking of zonnepanelenweiden zijn toegestaan in het buitengebied, daar waar het om locaties gaat, niet zijnde de dijk langs het IJsselmeer of de glastuinbouwgebieden. De laatste zin (zie cursieve gedeelte) is volgens haar onduidelijk.

Reactie gemeente:

Toepassing van zonnepanelen vinden wij in de gehele Noordoostpolder mogelijk. In een aantal gebieden zijn zonnepanelen goed in te passen in het landschap, zoals in het tussengebied en glastuinbouwgebied, alsook langs de IJsselmeerdijk bij het windmolenpark. In het overige gebied willen we de mogelijkheden open houden, indien de openheid van het landschap niet wordt aangetast. We bieden hierbij mogelijkheden voor toekomstige oplossingen. Indien in de toekomst zonnepanelen worden ontworpen die nagenoeg horizontaal zonder verhoging kunnen worden geplaatst op het land, zal plaatsing in het open middengebied ook tot de mogelijkheden behoren. Voorwaarde daarbij is wel dat daarbij geen afscherming nodig is. Verdere concrete regeling zal uitgewerkt worden in het bestemmingsplan Landelijk Gebied.

10. Gemeente Urk

10.1 Beschermende zone gewenst

De gemeente Urk wenst dat voor de zuid- en oostzijde van Urk een vergelijkbare bescherming wordt opgenomen in de structuurvisie als er voor Oud Kraggenburg en Schokland is toegepast. Met een cirkel worden in de zone rondom Schokland en Oud Kraggenburg de herkenbaarheid en de beleefbaarheid, de openheid en het zicht beschermd.

Reactie gemeente:

Deze zone is ook voor Urk reeds opgenomen in de structuurvisie en zichtbaar met een gelijke cirkel als bij Schokland. Een verdere beperking staan wij niet voor en zou aan de zuid- en oostzijde van Urk voor de toekomstige ontwikkeling van Urk ongewenste beperkingen kunnen betekenen. Denk hierbij m.n. aan de mogelijke ontwikkeling van een buitendijkse haven.

10.2 Ontwikkelingen Urk op grondgebied Noordoostpolder

Gemeente Urk ziet graag dat de buitendijkse havenontwikkeling en het daaraan gelieerde binnendijkse bedrijventerrein opgenomen wordt in de structuurvisie, gelet op het feit dat de gronden die hiervoor in aanmerking komen, niet op het grondgebied van de gemeente Urk, maar op het grondgebied van de gemeente Noordoostpolder liggen.

Reactie gemeente:

Wij zullen de structuurvisie aanvullen met een aanduiding op de kaart op de locatie waar nu de buitendijkse haven wordt voorzien, waarbij de volgende beschrijving wordt opgenomen: "geen ontwikkelingen in de directe omgeving toestaan die de fysieke realisatie van een buitendijkse haven in de weg staan."

Toevoegen op de kaart: Een aanduiding met in de legenda de verklaring: "geen ontwikkelingen in de directe omgeving toestaan die de fysieke realisatie van een buitendijkse haven in de weg staan"

In de uitvoeringsparagraaf staat het volgende opgenomen:

In deze Structuurvisie is geen aandacht besteed aan een buitendijkse haven nabij de naburige gemeente Urk. Wij staan in principe positief tegenover een dergelijke ontwikkeling. In een afzonderlijk proces, waarin ook de provincie betrokken is, wordt gekeken naar het nut en de haalbaarheid van deze ontwikkeling. Afhankelijk van dat proces zal in een later stadium worden bezien of (en zo ja) welke rol de gemeente Noordoostpolder daarin speelt.

De eerste zin van deze tekst zal worden geschrapt en de tweede zin zal als volgt worden aangepast: "Wij staan in principe positief tegenover de ontwikkeling van een buitendijkse haven nabij de gemeente Urk."

Verwijderen op pagina 76: "In deze Structuurvisie is geen aandacht besteed aan een buitendijkse haven nabij de naburige gemeente Urk. Wij staan in principe positief tegenover een dergelijke ontwikkeling."

Toevoegen op pagina 76: "Wij staan in principe positief tegenover de ontwikkeling van een buitendijkse haven nabij de gemeente Urk."

10.3 Buitendijkse haven niet globaal meegenomen

In de reactie op de door Urk ingediende zienswijze ten aanzien van de Nota van uitgangspunten, is aangegeven dat de buitendijkse haven globaal zal worden meegenomen in de structuurvisie en MER van de gemeente Noordoostpolder. Dat is nu niet gebeurd.

Reactie gemeente:

Deze suggestie is onjuist. In de betreffende reactie staat namelijk het volgende: "Het proces van de buitendijkse haven is zo complex en vooralsnog ongewis, dat het op dit moment niet zinvol is dit onderwerp mee te nemen in het MER van de Structuurvisie".

10.4 Geen m.e.r.-plicht

Volgens de gemeente Urk zal het opnemen van de buitendijkse haven in de structuurvisie niet leiden tot een plan-m.e.r.-plicht. Immers zolang een plan niet kaderstellend is voor verdere besluitvorming hoeft een plan-m.e.r. niet te worden uitgevoerd. De daadwerkelijke kaderstelling zal immers plaatsvinden door middel van een nog op te stellen intergemeentelijke structuurvisie die, afhankelijk van de daarin opgenomen activiteiten, mogelijk plan-m.e.r.-plichtig is. Een nader onderzoek naar de (milieu)consequenties kan binnenkort beschikbaar komen om op een juiste wijze in de structuurvisie op te nemen.

Reactie gemeente:

Met de onder 10.2 genoemde formulering is het niet nodig in onze MER daar aandacht aan te besteden. Indien we de haven wel letterlijk opnemen op de structuurvisiekaart zou naar onze mening deze ontwikkeling ook 'bem.e.r.d' moeten worden. Het was op het moment van aanvang van de MER (en is dat nu nog steeds) onduidelijk wat we als inhoudelijke input voor de milieubelasting

opnemen. Los daarvan zijn wij van mening dat het niet aan gemeente Noordoostpolder is om een (locatie) MER voor de haven op te stellen. Een dergelijke ontwikkeling is bovengemeentelijk en wellicht zelfs boven-provinciaal. Voor de keuze van de locatie dient een veel bredere afweging te worden gemaakt en een veel groter gebied in ogenschouw te worden genomen.

10.5 Waterberging en scheepvaartverbinding

Evenmin is in de structuurvisie de toegezegde aandacht (in de reactienota zienswijzen op notitie reikwijdte en detailniveau d.d. 19 juni 2012) besteed aan de waterberging tussen Urk en Tollebeek en aan de Urkervaart als scheepvaartverbinding.

Reactie gemeente:

In nader overleg met zowel waterschap als gemeente Urk is gebleken dat voor de waterhuishouding tussen Urk en Tollebeek al afzonderlijk tot een oplossing is gekomen. Om die reden is geen aandacht besteed in structuurvisie en MER. Het detailniveau van de structuurvisie is bij nader inzien zodanig, dat het niet in de lijn der rede lag om aandacht te besteden aan de scheepvaartverbinding tussen Urk en Tollebeek. Dat heeft echter geen praktische gevolgen.

10.6 Opwaardering Domineesweg

Tenslotte vraagt de gemeente Urk zich af in hoeverre reeds is onderzocht of de opwaardering van de Domineesweg en de oostelijke rondweg kunnen worden beschouwd als autonome ontwikkeling (dit is immers toegezegd in reeds genoemde reactienota zienswijzen op notitie reikwijdte en detailniveau d.d. 10 juni 2012). De uitkomst hiervan is immers bepalend voor het al dan niet opnemen hiervan in de structuurvisie en het MER.

Reactie gemeente:

Deze suggestie is onjuist. In de reactienota wordt aangegeven dat de opwaardering van de Domineesweg en de rondweg niet wordt meegenomen in de m.e.r., omdat hierover voor zover bekend nog geen definitieve besluiten zijn genomen.

11. Flevoport, Urk

11.1 Buitendijkse haven

Flevoport heeft de ambitie een nieuwe maritieme buitendijkse werkhaven te realiseren nabij Urk, in de gemeente Noordoostpolder. Flevoport verzoekt te overwegen het plan van de maritieme werkhaven op te nemen in de structuurvisie van de gemeente Noordoostpolder.

Reactie gemeente:

Zie reactie op zienswijze 10.2.

12. BAN (Bedrijven Actief Noordoostpolder)

12.1 Onderhoud en aanpassingen infrastructuur

De structuurvisie biedt ruimte voor verdergaande schaalvergroting, verbreding en verduurzaming van agrarische bedrijven. Dit heeft consequenties voor de wegen in het gebied. De structuurvisie geeft daarbij aan dat agrariërs die hun bedrijf uitbreiden moeten meebetalen aan de aanpassingen en onderhoud van de infrastructuur. BAN vindt dat onderhoud en aanpassingen van infrastructuur in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van de overheid. Enerzijds biedt de structuurvisie

ontwikkelingsruimte voor schaalvergroting terwijl dit aan de andere kant in dezelfde visie wordt belemmerd door dergelijke maatregelen.

Reactie gemeente:

De gemeente acht het redelijk dat bedrijven die bovengemiddeld gebruik maken van de wegen ook een bijdrage leveren aan verbreding, aanleg en onderhoud.

12.2 **Geen belemmeringen vanuit cultuurhistorie**

BAN is van mening dat de nadruk op de cultuurhistorische landschappelijke opbouw vanuit het verleden en voor de toekomst, geen belemmeringen mag geven voor toekomstige economische ontwikkelingen.

Reactie gemeente:

De gemeente vindt de cultuurhistorische opbouw van groot belang voor de kwaliteit en beleefbaarheid van de Noordoostpolder. Van daaruit worden evenwichtige keuzes gemaakt die met zich meebrengen dat niet overal alles mogelijk is.

12.3 **Reservering Zuiderzeelijn**

BAN vindt goede infrastructuur essentieel en merkt op dat in de structuurvisie de ruimtelijke reservering voor de beoogde Zuiderzeelijn blijft gehandhaafd, ondanks het feit dat het Rijk in 2007 heeft besloten deze lijn niet aan te leggen.

Reactie gemeente:

Dat is juist. Wij vinden dat een toekomstige Zuiderzeelijn een enorme economische impuls kan bieden.

12.4 **Buitendijkse haven**

De structuurvisie houdt geen rekening met het initiatief voor de aanleg van de buitendijkse haven bij Urk. Dit is een zeer kansrijk initiatief, ook voor Noordoostpolder. BAN vraagt zich af of er afstemming met de gemeente Urk hierover is.

Reactie gemeente:

Zie reactie op zienswijze 10.2

12.5 **Open houden zone Schokland**

BAN maakt zich zorgen over de ambitie om de zone Schokland open te houden met ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling.

Reactie gemeente:

De zinnen over bodemdaling op pagina 28 kloppen niet helemaal en zullen worden verwijderd. Dat neemt niet weg dat er ten zuiden van Schokland kansen zijn om het EHS-gebied Schokland en de bestaande natte natuur aan de oostzijde van het voormalige eiland te verbinden met het Natura 2000-gebied Ketelmeer. Voor de gebieden rondom Schokland blijft de agrarische functie de hoofdfunctie. Wellicht wordt hiermee de zorg weggenomen.

Verwijderen onder aan pagina 27 en boven aan pagina 28: "De bodemdaling biedt kansen om Schokland weer meer als eiland zichtbaar te maken door rondom waterberging te realiseren, in combinatie met natte (open) natuurontwikkeling. Daar waar de agrarische functie gehandhaafd wordt kan verbreding van de kavelsloten de wateroverlast tegengaan."

12.6 **Cultuurhistorisch erfgoed Nagele, Schokland, Urk**

De samenhang van het cultuurhistorisch erfgoed van Nagele, Schokland en Urk versterken, is een bijzonder mooi streven. BAN vindt echter dat er ook ruimte moet zijn voor een buitendijkse haven en de daaruit voortvloeiende economische ontwikkelingen.

Reactie gemeente

Afhankelijk van de planvorming hoeft cultuurhistorie naar onze mening de ontwikkeling van een eventuele buitendijkse haven niet in de weg te staan. Zie voor verdere uitleg de reactie op zienswijze 10.2.

13. Netl, Kraggenburg

13.1 Ontwikkelingswensen

Netl gaat het accent volledig richten op recreatieve dienstverlening. En heeft de ambitie gastheer te zijn voor grootschalige meerdaagse evenementen (1.000-50.000 bezoekers). De toekomstige wens is om Netl te laten groeien tot 48 ha (Netl Park), met daarnaast een kampeerterrein van 80 ha en een parkeerterrein van 64 ha. In totaal een gebied van 192 ha, waarvan Netl nu 96 ha bezit in de tussenzone en 14 ha aan de Leemringweg bij Marknesse. Het grootste deel van het gebied is maar enkele keren per jaar nodig voor evenementen, parkeren en kamperen. Een rendabele exploitatie wordt mogelijk door meerdere activiteiten en multifunctioneel gebruik van de grond. Het kampeer- en parkeerterrein van in totaal 144 ha is bijvoorbeeld geschikt voor hoogstamfruitteelt, houtteelt, grasland en schapenland. Deels te combineren met zonnepanelen en windmolens van maximaal 15 meter hoog. Daarnaast beoogt Netl de vestiging van een test en demonstratiefaciliteit voor een nieuwe vorm van windenergie op het terrein aan de Mammouthweg, als uitbreiding van de reeds bestaande testinstallatie op deze locatie. Deze ontwikkeling kan bijdragen aan een positieve beeldvorming over hightech en energie. Netl Park wordt ook in de toekomst verder gebruikt voor dagrecreatie, zakelijke, feestelijke en inspirerende bijeenkomsten. Het park wordt aantrekkelijk gemaakt voor schoolreisjes, kinderkampen en verblijfsrecreatie tot 2500 personen. Voor het faciliteren van deze aantallen zijn meer horeca en sanitaire voorzieningen nodig dan nu is toegestaan.

Reactie gemeente:

De zienswijze van Netl is qua karakter meer een weergave van wensen van de ontwikkeling van het eigen bedrijf, dan een zienswijze op de structuurvisie. Bij de gemeente is al enige tijd bekend dat Netl nadenkt over verdere ontwikkeling van het bedrijf. Netl is een grote toeristische trekker. De gemeente is bereid om mee te denken in toekomstige mogelijkheden. De gemeente heeft aangegeven dat Netl een concrete uitwerking dient op te stellen voor de gewenste toekomstige bedrijfsontwikkeling in de vorm van een integrale visie. Aan de hand van een dergelijk visie kan een goede afweging worden gemaakt en in overleg met de gemeente en provincie verdere stappen worden ondernomen.

De structuurvisie geeft op hoofdlijnen een kader aan waarbinnen ontwikkelingen een plek kunnen krijgen. Netl is gelegen in het recreatief ontwikkelingsgebied. En een deel van de gronden aan de Leemringweg, nabij Marknesse is gelegen in het open middengebied. Wij kunnen de structuurvisie niet aanpassen op basis van de plannen van een initiatiefnemer. Wij zullen dus nu als reactie op deze zienswijze geen besluit nemen op de ingediende ontwikkelingswensen.

Bij de beantwoording van deze zienswijze is in de ontwerp structuurvisie een onvolkomenheid ontdekt die betrekking heeft op de beschrijving van het gebied waar verblijfsrecreatie is toegestaan. Deze beperkt zich, ten onrechte, tot de randzone en de corridor. Mede gezien de aansluiting op het Kuiderbos en het Voorsterbos komt ook de tussenzone in aanmerking voor verblijfsrecreatie. Dit loopt dan parallel aan de aanduiding voor recreatief ontwikkelingsgebied op de structuurvisiekaart.

*Toevoegen "tussengebied" op pagina 64 bij kopje "ruimte voor twee grootschalige verblijfsrecreatieparken", in de eerste zin:
" In de rand langs het oude land, het tussengebied en in de corridor bieden wij ontwikkelingsruimte aan twee grootschalige verblijfsrecreatieparken (..).".*

14. Gemeente Steenwijkerland

14.1 Gezamenlijk optrekken

De gemeente Steenwijkerland wil graag gehoor geven aan de wens om gezamenlijk op te trekken.

Reactie gemeente:

Wij zijn blij dat te horen. Het gezamenlijk optrekken kan een meerwaarde voor beide gemeente betekenen, zeker in het kader van verbinding maken van arrangementen tussen verschillende toeristisch/recreatieve routes en ondernemingen. Ambtelijk heeft er al een verkenning naar deze mogelijkheden plaatsgevonden en in groter verband (voormalig project Zuyderzeerland) zijn er in 2011 onderzoeken gedaan. Ook wij zien mogelijkheden voor het elkaar aanvullen en versterken. Bijvoorbeeld door ruimte te bieden aan een grootschalig attractiepark waar in de gemeente Steenwijkerland (momenteel) geen ruimte voor is.

14.2 Grootschalige verblijfsrecreatie

De gemeente Steenwijkerland plaatst vraagtekens bij de ruimte voor twee grootschalige parken voor verblijfsrecreatie in de Oostrandzone. Graag willen zij deze parken betrekken bij het gezamenlijk optrekken naar een uitgebalanceerd voorzieningenaanbod.

Reactie gemeente:

Ten eerste willen wij hierbij opmerken dat wij de ruimte bieden, maar niet actief gaan werven. We gaan hierbij uit van marktwerking. Mocht een initiatiefnemer mogelijkheden zien om grootschalige verblijfsrecreatie te realiseren dan kan dat in het recreatief ontwikkelingsgebied de randzone, tussenzone of in de Corridor. Daarnaast is uit markt- en doelgroepenanalyse en input van stakeholders gebleken dat er kansen liggen voor de ontwikkeling van meer vakantiewoningen in Noordoostpolder. Mede gezien het huidige aanbod (zowel aantal als types overnachtingsmogelijkheden) in onze gemeente willen wij deze ruimte wel bieden. Maar dit betekent niet dat wij geen oog hebben voor wat er in omliggende gemeenten, zoals Steenwijkerland gebeurt. Er zijn al gesprekken geweest met Steenwijkerland onder andere naar aanleiding van de recreatievisie en de uitkomsten van het voormalig project Zuyderzeerland. Hierin heeft de gemeente Steenwijkerland aangegeven dat de markt voor vakantiewoningen verzadigd is. We zullen daarom in overleg blijven en monitoren om te kijken hoe we het toeristisch recreatief product zowel in Noordoostpolder als Steenwijkerland gezamenlijk kunnen versterken.

14.3 Agrarische ontwikkelingsruimte

De gemeente Steenwijkerland vraagt aandacht voor de agrarische ontwikkelingsruimte in de structuurvisie. De stikstofdepositie is daarbij een kritische randvoorwaarde. Daarom vraagt de gemeente Steenwijkerland bij de verdere uitwerking van de ontwikkelruimte rekening te houden met het Nationaal Park Weerribben en Wieden.

Reactie gemeente:

De gemeente wil pas in het kader van het bestemmingsplan Landelijk Gebied aan de hand van de gebruiksruimte waarover de PAS of andere regelgeving

duidelijkheid moet bieden, eventuele maatregelen afwegen. Te denken valt hierbij aan quoterings, zonerings of maatregelen bij de bron.

15. Waterschap Zuiderzeeland

15.1 Thema water te eenzijdig belicht

De kern van de reactie van het waterschap is dat het thema water te eenzijdig wordt belicht. Meer aandacht wordt gevraagd voor onder andere de rol van het watersysteem als karakteristiek en structureel element voor het landschap, het belang van het onderwerp waterveiligheid gelet op de lage ligging van het gebied en medegebruik van keringen en watergangen voor recreatie. Het waterschap is van mening dat een verdiepingsslag op het thema water de moeite waard is om te zoeken naar oplossingen en kansen.

Reactie gemeente:

Wij zijn het eens met het waterschap om de waterparagraaf aan te vullen met een aantal thema's.

De paragraaf Water op pagina 45 en 46 wordt verwijderd en vervangen door:

5.5 Water

Water, van essentieel belang voor de structuur en het gebruik van het gebied

De geschiedenis van Nederland wordt gevormd door het gebruik van, maar ook door de strijd tegen het water. Die situatie is nog steeds actueel. De dijken beschermen ons tegen het water; goed waterbeheer maakt het mogelijk gewassen te telen, wateroverlast te voorkomen en de recreatieve en natuurlijke mogelijkheden van water te benutten. Voor de structuur van de Noordoostpolder vormt water een belangrijk ordenend principe.

5.5.1 Ambitie

Om aan de wateropgave te kunnen voldoen is een flexibel en veerkrachtig watersysteem nodig. We zien bij ruimtelijke ontwikkelingen meerwaarde en kansen in de multifunctionaliteit van water. Bij watertekort willen we ook in de toekomst gebruik kunnen maken van kwalitatief goed en gebiedseigen water. Wij zijn als gemeente hierbij als belanghebbende partij betrokken.

5.5.2 Op weg naar 2025

Voldoende water vraagt menselijk ingrijpen

- De Noordoostpolder kreeg bij het ontstaan een overwegend agrarisch karakter. De waterhuishouding was dan ook in eerste aanleg gericht op ontwatering ten behoeve van de landbouw. Sloten, vaarten en tochten vormen, net als de dijken, een wezenlijk onderdeel van ons landschap en daarmee van de identiteit van de Noordoostpolder. Aan het einde van de vaarten staan de gemalen, die water uit de polder pompen.*
- Uitbreiding van stedelijk gebied zorgt voor meer verharding in de vorm van daken, straten, wegen en dergelijke. Extreme neerslag kan er vaak geen kant op en zorgt plaatselijk voor overlast. Neerslag kan vaak niet meer de bodem inzakken en stroomt extra snel naar sloten en vijvers. Zonder aanpassingen stromen deze over als ze ineens veel meer water moeten bergen en afvoeren.*

In Nederland zijn hierover daarom afspraken gemaakt. Bij nieuwbouwprojecten of andere projecten waarbij de bodem wordt afgedekt, moet extra ruimte voor water worden gecreëerd om te voorkomen dat sloten en vijvers buiten hun oevers treden. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen houdt de gemeente hier rekening mee.

- *Meer ruimte voor water, in de vorm van open water of gebieden waar water vastgehouden kan worden, is nodig. Waterschap Zuiderzeeland legt natuurvriendelijke en duurzame oevers aan met onder meer dit doel voor ogen.*

Realiseren natuurlijke oevers langs vaarten en tochten

- *De Provincie en het Waterschap realiseren brede natuurlijke oevers met een geleidelijke gradiënt van nat naar droog aan weerszijden van vaarten en tochten. Dit draagt bij aan een flexibeler en veerkrachtiger watersysteem. Natuurlijke, vegetatierijke oevers leveren bovendien een bijdrage aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Daarnaast zien wij mogelijkheden om de potenties van het water recreatief te benutten door langs vaarten en tochten recreatieve verbindingroutes te creëren.*

Schoon water voor mens, dier en plant

- *Goed en schoon water is belangrijk voor mensen en ook voor dieren en planten die er in leven. De waterbeheerders van Nederland, en dus ook Waterschap Zuiderzeeland, verbeteren de komende jaren de kwaliteit van het water in sloten, tochten en vaarten. Dit biedt kansen voor landbouw, stadsinrichting, watergebruik, recreatie en natuur. De LTO, het Waterschap en de Provincie werken de komende jaren intensief samen om te kijken hoe de landbouw kan bijdragen aan een verminderde uitspoeling van stoffen naar het oppervlaktewater.*

Waterpeil IJsselmeergebied toekomstbestendig

- *De stijgende zeespiegel en het veranderende klimaat stellen Nederland voor opgaven op het gebied van veiligheid en zoetwatervoorziening. De Nederlandse overheid wil dat het IJsselmeergebied ook voor toekomstige generaties veilig en aantrekkelijk blijft. Dus moet overtollig water uit de IJssel en het IJsselmeer ook in de toekomst naar de Waddenzee kunnen worden afgevoerd en moet er in tijden van droogte voldoende water zijn. Hoe gaan we dat doen? En hoe houden we de grootste zoetwatervoorraad van Nederland in stand? Het deelprogramma IJsselmeergebied moet antwoord geven op deze vragen. Hiervoor willen de samenwerkende partners in het Deltaprogramma IJsselmeergebied in 2014 een breed gedragen advies geven. Deze partners zijn de Rijksoverheid, provincies, gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties. Het advies laat in ieder geval zien welke manier van omgaan met het peil van het IJsselmeergebied de voorkeur heeft. Dat beslaat de periode tot 2050, met een doorkijk naar 2100.*

Aanpakken wateropgave ten zuidwesten van Emmeloord

- *Een beperkt gebied ten zuidwesten van Emmeloord voldoet in 2015 niet meer aan de norm voor wateroverlast (de kans op het buiten de oevers treden van watergangen). Het gebied bevindt zich tussen Emmeloord, Nagele, Schokland en Tollebeek (zie de kaart 'Natuur' in paragraaf 5.4). Ten gevolge van de bodemdaling neemt de omvang van het gebied toe en vermindert de drooglegging, waardoor het gebied op termijn steeds minder geschikt is voor het huidige landbouwgebruik.*
- *Het Waterschap Zuiderzeeland stelt belanghebbenden in de gelegenheid in te spelen op de gevolgen van de bodemdaling. Voor de korte termijn verkent het Waterschap maatregelen die een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van het watersysteem. Voor de langere termijn wordt verwacht dat het*

agrarisch gebruik zich aanpast aan de gewijzigde omstandigheden. Wij zijn betrokken bij dit proces.

15.2 Bodemdaling in relatie tot agrarisch gebruik

Het waterschap ziet graag dat de gemeente haar voorkeur uitspreekt voor de ontwikkeling van grondgebonden veehouderij op locaties die door invloed van bodemdaling voor akkerbouw (op termijn) minder geschikt zijn.

Reactie gemeente:

Zowel op de locaties waar door bodemdaling de gronden minder geschikt worden voor akkerbouw, als voor alle andere agrarische bestemmingen in ons buitengebied is binnen het huidige bestemmingsplan verandering van bedrijfsvoering naar bijvoorbeeld grondgebonden veehouderij al mogelijk.

15.3 Samenwerking regionale partners

Daarnaast mist het Waterschap een visie en speerpunten op het gebied van samenwerking tussen regionale partners als belangrijke voorwaarde voor de realisatie van de ruimtelijke doelen uit de structuurvisie.

Reactie gemeente:

De landelijke beleidsvisies en de hierover gemaakte afspraken door de koepelorganisaties zijn in voldoende mate bekend om de samenwerking tussen de regionale partners inmiddels als vanzelfsprekend te beschouwen. Ruimtelijke doelen worden verder uitgewerkt in bestemmingsplannen. Regionale partners worden bij het vooroverleg van bestemmingsplannen betrokken.

15.4 Koppeling wateroverlast en natuurontwikkeling

Het waterschap constateert dat in het middengebied het probleem dat voor de landbouw ontstaat door bodemdaling, opgevangen kan worden door de verbreding van de waterlopen. Geadviseerd wordt om bij de beschrijving van de natuurontwikkeling rond Schokland de koppeling tussen natuurontwikkeling en het aanpakken van toekomstige wateroverlast explicieter te maken (paragraaf 5.4).

Reactie gemeente:

Wij realiseren ons dat op pagina 28 de kansen voor natuurontwikkeling rondom Schokland niet juist zijn beschreven en het probleem van wateroverlast bij de gebieden met bodemdaling niet kan worden opgelost met het verbreden van watergangen. Daarom zullen de betreffende zinnen op pagina 28 worden verwijderd.

Verwijderen onder aan pagina 27 en boven aan pagina 28: "De bodemdaling biedt kansen om Schokland weer meer als eiland zichtbaar te maken door rondom waterberging te realiseren, in combinatie met natte (open) natuurontwikkeling. Daar waar de agrarische functie gehandhaafd wordt kan verbreding van de kavelsloten de wateroverlast tegengaan."

In de natuurparagraaf van de structuurvisie wordt op pagina 43 wel op juiste wijze de natuurontwikkelingskansen beschreven met name in het gebied ten zuiden van Schokland.

15.5 Tekstuele opmerkingen

In de bijlage van de brief van het waterschap worden nog een aantal tekstuele en kleinere opmerkingen geplaatst.

Reactie gemeente:

Deze tekstuele en kleine opmerkingen nemen wij voor kennisgeving aan en zijn voor zover mogelijk verwerkt in de nieuwe tekst van de paragraaf over water in de structuurvisie.

16. Provincie Flevoland

16.1 Overleg gewenst

De provincie geeft aan dat zij graag het gesprek over onderwerpen die in strijd zijn met provinciaal beleid willen aangaan met de gemeente. Het gaat hierbij om de punten: rood voor rood, ketenverlenging, grote attractieparken, grootschalige locaties voor zonnepanelen en plaatsing van kleine windmolens.

Aanvullend daarop geeft de provincie aan om een aantal aanvullende agendapunten op te voeren, het gaat daarbij om de volgende onderwerpen:

- Benutting vrijkomende agrarische bebouwing;
- Samenhang stedelijk en landelijk gebied;
- Versterking identiteit dorpenring;
- Ontheffing Flora- en Faunawet;
- Functieverandering landbouw versus bodemdalingsproblematiek;
- Omvang van erfuitbreidingen;
- Intensieve veehouderijen versus PAS;
- Duurzame energie in relatie tot pmjp-project;
- GVV als uitwerking op structuurvisie;
- De cultuurhistorisch en technische waarde van waterloopkundig laboratorium en het Geomaticapark;
- Nieuwe recreatieve ontwikkelingen;
- Biovergisting als hoofdactiviteit;
- Afwegingskader voor water.

Reactie gemeente:

Wij waarderen de reactie van de provincie dat ze graag het gesprek met de gemeente op voornoemde punten wil aan gaan. We zijn blij met de toon van de reactie en de positieve grondhouding die er in doorklinkt. We zijn ons er van bewust, dat het voor de vertaling van structuurvisie naar bestemmingsplan van groot belang is dat gemeente en provincie op één lijn zitten. We hebben er vertrouwen in dat we op genoemde punten tot elkaar zullen komen.

Op onderstaande onderwerpen geven wij vooruitlopende op het komende overleg nu al een reactie.

16.2 Tijdelijke ontheffing Flora- en Faunawet

Ten aanzien van de bescherming van specifieke soorten wordt aangegeven dat een leefgebied voor mobiele soorten - zoals de rugstreeppad - niet steeds op dezelfde plaats in stand hoeft te worden gehouden. De provincie attendeert erop dat op dit moment voor de rugstreeppadden gebruik kan worden gemaakt van een tijdelijke ontheffing van de minister op grond van de Flora- en Faunawet. Deze ontheffing verloopt op 31 december 2014. Zonder ontheffing moeten individuele initiatieven weer apart worden beoordeeld. Graag verneemt de provincie de gemeentelijke ervaringen met de tijdelijke ontheffing om met de gemeente te bezien of er actie gewenst is voor de situatie die na 31 december 2014 ontstaat.

Reactie gemeente:

Wij nemen kennis van deze informatie. Momenteel vindt uitgebreide monitoring plaats. Onze ervaringen met de tijdelijke ontheffingen zullen wij de provincie melden.

16.3 Functieveranderingen landbouw vanwege wateroverlast

De problematiek van de bodemdaling en de effecten ervan op de waterhuishouding worden in de structuurvisie specifiek benoemd. Dit bevordert de bewustwording van de problematiek. Daarnaast geeft de structuurvisie verschillende oplossingsrichtingen aan, waaronder functieverandering binnen de landbouw. De bedoelde functieverandering vanwege wateroverlastproblematiek mist de provincie bij het thema landbouw. Overgang naar grondgebonden veehouderij in deze gebieden zou de schade in verband met bodemdaling kunnen beperken.

Reactie gemeente:

In de gewijzigde waterparagraaf wordt in voldoende mate aandacht besteed aan dit onderwerp. Voor de langere termijn wordt verwacht dat het agrarisch gebruik zich aanpast aan de gewijzigde omstandigheden. Binnen de bestaande agrarische bestemming is deze aanpassing mogelijk.

16.4 **Mogelijkheden intensieve veehouderij**

De structuurvisie gaat in op een mogelijke regeling voor intensieve veehouderij. De provincie merkt op dat aan deze wensen invulling kan worden gegeven, afhankelijk van de uitkomsten van de Programmatische Aanpak Stikstof. Hetzelfde geldt voor de (uitbreidings)mogelijkheden voor de glastuinbouw.

Reactie gemeente:

Inderdaad zijn de mogelijkheden in de structuurvisie voor wat betreft intensieve veehouderij en glastuinbouw afhankelijk van de uitkomsten van de Programmatische Aanpak Stikstof. In hoofdstuk 6 van de structuurvisie wordt hier, onder het kopje: aandachtspunten voor het vervolg, al aandacht aan besteed.

16.5 **Relatie tussen GVV en structuurvisie**

De gemeente geeft aan dat de GVV op korte termijn wordt herzien. In dat kader merkt de provincie op dat binnenkort de Strategische Visie Werklocaties 2030-H verschijnt die door provincie, gemeenten en Kamer van Koophandel samen is opgesteld. Aan de hand van deze visie zullen weer afspraken over de programmering van werklocaties worden gemaakt. Mede gelet op het mogelijk gebruik van het grondinstrumentarium vraagt de provincie zich af of de GVV aangemerkt moet worden als een uitwerking van onderhavige structuurvisie.

Reactie gemeente:

Wij kunnen ons vinden in het idee om de GVV als uitvoeringsnotitie te koppelen aan de structuurvisie. Dat zullen wij in de structuurvisie op pagina 54 ook als volgt beschrijven:

Toevoegen op pagina 54: "De GVV zal worden beschouwd als uitvoeringsnotitie bij de structuurvisie."

In de uitvoeringsparagraaf bij paragraaf 6.2 Doorvertaling naar ander beleid zal een bullet worden toegevoegd met de volgende tekst:

Toevoegen op pagina 76: "De GVV wordt geactualiseerd en gekoppeld als uitvoeringsnotitie aan de structuurvisie. Waar de structuurvisie vooral gaat over het landelijke gebied gaat de GVV vooral over het stedelijk gebied, over thema's die spelen op het gebied van werklocaties waaronder detailhandel op bedrijventerreinen, kantoren, leegstand en grondpositie."

16.6 **Integraal afwegingskader**

De structuurvisie geeft aan dat niet alle ontwikkelingen en initiatieven bekend zijn. Om helder te maken richting initiatiefnemers waaraan wordt getoetst, is een integraal afwegingskader opgesteld. De provincie mist in dit afwegingskader aandacht voor wateraspecten (inclusief bodemdaling/wateroverlast) en efficiënt ruimtegebruik (voorkomen en bij voorrang benutten van leegstaande/vrijkomende agrarische bebouwing).

Reactie gemeente:

Op pagina 78 van de structuurvisie is het integrale afwegingskader te vinden. Het wateraspect zal worden opgenomen in het integraal afwegingskader.

Toevoegen op pagina 78: onder thema People "veiligheid tegen overstroming, bescherming tegen wateroverlast, een betrouwbare drinkwatervoorziening en goede recreatievoorzieningen", onder thema Profit "een goede watervoorziening voor industrie en landbouw en voor het transport over water" en onder thema Planet "de verbetering van de waterkwaliteit en de meer natuurlijke inrichting van de watersystemen".

17. Provincie Overijssel

17.1 Stikstofdepositie Wieden en Weerribben

De structuurvisie erkent dat de stikstofdepositie voor de Wieden en Weerribben (Natura 2000-gebieden) problematisch is. De PAS-maatregelen die naar verwachting in 2014 helder zijn, moeten worden meegenomen bij het op te stellen bestemmingsplan buitengebied. Desondanks blijft er ruimte voor de intensieve veehouderij tot 2500 m² en blijft er ruimte voor glastuinbouwontwikkeling bij Ens en Luttelgeest, zij het onder de voorwaarde van een beperking van de stikstofuitstoot. Verder krijgt de akkerbouw en de grondgebonden landbouw alle ruimte om zich te ontwikkelen. De structuurvisie geeft niet echt zicht op hoe deze ontwikkelingen stroken met de beperkingen vanuit de NB-wetgeving, behalve dat zij aangeeft dat de PAS er in 2014 komt en dat dan alles goed komt.

Reactie gemeente:

De gemeente wil pas in het kader van het bestemmingsplan Landelijk Gebied aan de hand van de gebruikruimte waaromtrent de PAS of andere regelgeving duidelijkheid moet bieden, eventuele maatregelen afwegen. Te denken valt hierbij aan quoterig, zonerig of maatregelen bij de bron.

17.2 Geen keuzes tussen verschillende ambities

Per thema worden redelijk hoge ambities neergelegd, maar met name tussen natuur en landbouw wordt de confrontatie tussen de verschillende ambities gemist waardoor er geen scherpe keuzes worden gemaakt. Het is ons onbekend hoe de stikstofdepositie-situatie in de Noordoostpolder momenteel is, maar het is voorstelbaar dat ook hier ontwikkelmogelijkheden voor de landbouw op slot zitten omdat er geen NB-wet vergunning kan worden afgegeven voor uitbreidingen. Dit is namelijk ook het geval in de nabij gelegen gemeente Steenwijkerland in Overijssel. Dat de gemeente dus stelt dat zij tot 2014 de landbouw geen beperkingen in de weg wil leggen kan hoogstwaarschijnlijk de facto niet waargemaakt worden. De Provincie Overijssel vraagt in de structuurvisie aandacht om de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben te respecteren.

Reactie gemeente:

Wij erkennen dat voor een deel nog geen keuzes zijn gemaakt, omdat wij ons bewust zijn van de stikstofproblematiek en er vanuit gaan dat op basis van het PAS juist hierin een nadere motivatie kan worden gevonden. Het maken van

keuzes impliceert immers een inperking van het bestaande planologische kader, hetgeen onvermijdelijk leidt tot een risico op planschade. De mate van inperking wordt daarbij mede bepaald door de ruimte die de PAS moet gaan bieden. Daarom is vooralsnog in de structuurvisie uitgegaan van het reeds bestaande planologische kader en maken wij nog geen keuze totdat de PAS of andere regelgeving duidelijkheid biedt. Alle ontwikkelingen die effect hebben op stikstofdepositie zijn afhankelijk gesteld van de ontwikkelingen en uitkomsten van de PAS.

18. Het Flevolandschap

18.1 Graag meedenken bij natuurontwikkeling

Het Flevolandschap stelt het op prijs, dat in de structuurvisie veel aandacht uitgaat naar het bijzondere landschap en het beter beleefbaar maken daarvan. Ook het ruimte bieden aan het ontwikkelen van nieuwe natuur juicht zij toe, waaronder ook het creëren van natte natuur langs de binnenkant van de dijken, waar ze graag over wil meedenken.

Reactie gemeente:

De gemeente stelt deze coöperatieve houding zeer op prijs.

18.2 Biovergisting

Ten aanzien van biovergistingsinstallaties is het Flevolandschap van mening dat deze, met name als hoofdactiviteit, meer thuis horen op een bedrijventerrein dan in het landelijk gebied.

Reactie gemeente:

Biovergistingsinstallaties als hoofdactiviteit worden in de structuurvisie mogelijk gemaakt op de grootschalige gezoneerde bedrijventerreinen.

Biovergistingsinstallaties als zelfstandige hoofdactiviteit op een agrarisch erf is slechts toegestaan mits dit perceel direct ontsloten is door (doorgaande) wegen met voldoende capaciteit voor het benodigde transport.

18.3 Inrichting Rotterdamse Hoek als EHS

De Rotterdamse Hoek wordt in de visie nog genoemd als in te richten EHS, inmiddels is de inrichting nagenoeg gereed.

Reactie gemeente:

De bedoelde passage zullen wij als volgt actualiseren:

Verwijderen op pagina 43: "In combinatie met de ontwikkeling van het nieuwe windpark wordt ter hoogte van Rotterdamse Hoek een vooroever aangelegd, die een natuurlijke inrichting krijgt."

Toevoegen:

"In combinatie met de ontwikkeling van het nieuwe windpark is ter hoogte van Rotterdamse Hoek een vooroever aangelegd met een natuurlijke inrichting."

18.4 Verdere ontwikkeling Wellerwaard

In de Corridor zijn nabij de A6 zoeklocaties voor grootschalige recreatieve dagattracties opgenomen. Flevo-landschap wil graag dat bij deze ontwikkeling de natuurwaarden van de Casteleijnsplas worden behouden en dat Flevo-landschap in een vroegtijdig stadium wordt betrokken (en graag betrokken wil blijven) bij de verdere ontwikkeling van de Wellerwaard.

Reactie gemeente:

Bij eventuele ontwikkeling van een dergelijke dagattractie in de omgeving van de Casteleijnsplas zal rekening gehouden worden met de bestaande natuurwaarden. Graag betreft de gemeente het Flevo-landschap in een dergelijk proces en blijft Flevo-landschap betrokken in bij de verdere ontwikkeling van de Wellerwaard.

18.5 Zichtbaarheid Schokland

In de structuurvisie wordt de wens genoemd om Schokland middels waterberging beter zichtbaar te maken. Flevo-landschap neemt aan dat hiermee bedoeld wordt het vasthouden van water, een hoger grondwaterpeil om de archeologie van Schokland beter te beschermen, vergelijkbaar met de hydrologische zone aan de oostrand. Grootschalige aanleg van open water is in de ogen van Flevo-landschap in strijd met de *outstanding universal values* uit het Unesco-nominatiedossier.

Reactie gemeente:

De bedoeling is inderdaad vergelijkbaar met de hydrologische zone aan de oostrand van Schokland, voor een gebied zuidelijk van Schokland zoals beschreven op pagina 43. De structuurvisie heeft niet de intentie tot grootschalige aanleg van open water. Deze passage bovenaan pagina 28 wordt daarom verwijderd, om dit misverstand te voorkomen.

Verwijderen onder aan pagina 27 en boven aan pagina 28:: "De bodemdaling biedt kansen om Schokland weer meer als eiland zichtbaar te maken door rondom waterberging te realiseren, in combinatie met natte (open) natuurontwikkeling"

18.6 Verdrogingsopgave zuidzijde Schokland

In de MER-samenvatting wordt de verdroging van natuurwaargebieden bij Schokland genoemd. Er zijn de afgelopen jaren in het kader van de TOP-verdrogingsprojecten maatregelen genomen om de waterhuishouding te verbeteren. Er is nog wel een verdrogingsopgave aan de zuidzijde van Schokland.

Reactie gemeente:

In de natuurparagraaf van de structuurvisie wordt op pagina 43 ook met name het gebied ten zuiden van Schokland voor natuurontwikkeling aangegeven.

19. Natuurmonumenten

19.1 Uitwerking bestemmingsplan Waterloopbos

Natuurmonumenten wil bij de uitwerking van het bestemmingsplan Waterloopbos graag aandacht vragen voor het organiseren van evenementen met Netl in en om het Waterloopbos, en vraagt ook aandacht voor de aanleg van een vaste oeververbinding over de Zwolse Vaart in het Voorsterbos.

Reactie gemeente:

Bij de opstelling van het bestemmingsplan Waterloopbos zal Natuurmonumenten nauw betrokken worden en kunnen plannen waar mogelijk meegenomen worden.

19.2 Te weinig aandacht voor Waterloopbos

In de structuurvisie wordt naar mening van Natuurmonumenten te weinig aandacht besteed aan het Waterloopbos. Nog deze zomer zal dit gebied, naar verwachting, de status van Rijksmonument krijgen. Daarmee is het Waterloopbos zowel voor wat betreft recreatie en toerisme als voor cultuurhistorie een belangrijk element in de gemeente Noordoostpolder.

Reactie gemeente:

In de ontwerpstructuurvisie wordt inderdaad geen specifieke vermelding gemaakt van de recreatieve potenties van het Waterloopbos. Daarom willen wij aan de structuurvisie toevoegen:

Toevoegen pagina 63: " Zowel het Voorsterbos, Het Kuinderbos als het Waterloopbos bieden met hun aanwezige natuurwaarden potentie voor recreatie en toerisme. Het Waterloopbos heeft bovendien unieke cultuurhistorische waarden."

Tijdens het opstellen van de structuurvisie was de status van het Waterloopbos als Rijksmonument nog niet definitief. Om die reden is het Waterloopbos niet meegenomen in de lijst van monumenten.

19.3 Realiseren zonnepanelen

Natuurmonumenten is met NLR in gesprek over overname van gronden. Natuurmonumenten is voornemens deze overname in te vullen met aanplant ten behoeve van biomassa en het realiseren van enkele tientallen ha's aan zonnepanelen. Beide zouden een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de ambitie van de gemeente op deze onderwerpen.

Reactie gemeente:

De structuurvisie maakt in het gebied Waterloopbos en omgeving de aanleg van zonnepanelen in principe mogelijk. De structuurvisie biedt echter geen juridische regeling daarvoor, maar wij kunnen in het kader van het op te stellen nieuwe bestemmingsplan Waterloopbos daarover positief meedenken.

20. GGD Flevoland

De GGD wil de gemeente bij een drietal onderwerpen enkele adviezen meegeven.

20.1 Luchtkwaliteit

Voor fijnstof (PM 10) gelden EU-grenswaarden voor jaargemiddelde en daggemiddelde waarden. De jaargemiddelde grenswaarde bedraagt 40 µg/m³. Echter voor fijnstof is geen gezondheidskundige grenswaarde vast te stellen. Dit wil zeggen dat elke toename in fijn stof als gezondheidsrisico wordt gezien. Ook al blijft de jaargemiddelde grenswaarde < 40 µg/m³. De GGD adviseert dan ook om de concentratie fijnstof in de gemeente Noordoostpolder zo veel mogelijk te beperken.

Reactie gemeente:

Wij delen de mening van GGD Flevoland inzake het zo veel mogelijk beperken van de uitstoot van fijnstof. De gemeente Noordoostpolder is een dynamische gemeente met mogelijkheden voor zowel bestaande als nieuwe ontwikkelingen, waarbij uitstoot van fijnstof niet (altijd) is uitgesloten. Voor zover dit binnen de bevoegdheden en mogelijkheden van de gemeente ligt, zal het aspect toename uitstoot van fijnstof hierbij worden betrokken en waar mogelijk worden voorkomen, dan wel zo veel mogelijk worden gereduceerd. De in de plan-MER berekende concentratietoenames zijn globaal berekend en een "worst case" benadering. In een aanvulling op de MER heeft optimalisatie van de rekenwijze, waarbij er op detailniveau gunstigere (maar wel reële) uitgangspunten worden gehanteerd, geleid tot het beeld dat er ook in het voorkeursalternatief geen sprake is van overschrijdingen.

20.2 Geurhinder

In de huidige situatie en in de autonome situatie is er sprake van een overschrijding van de norm uit de Wet geurhinder en veehouderij bij een x aantal geurgevoelige objecten. Geur heeft als beoordelingscriterium "slecht" gekregen in de structuurvisie. Het stemt de

GGD tevreden dat dit probleem wordt erkend. Vanuit gezondheidskundig perspectief is het gewenst om een voldoende tot goede milieukwaliteit na te streven.

Reactie gemeente:

Het aspect geur speelt in een overwegend agrarische gemeente zoals Noordoostpolder een grote rol. In het kader van de vergunningverlening bij zowel nieuwe als bestaande bedrijven, worden eisen gesteld aan de geuruitstoot. In veel gevallen leidt dit tot een vermindering van de geuremissie o.a. door de verplichting tot toepassing van luchtwassers, bijvoorbeeld bij uitbreiding van intensieve veehouderijen. Ten aanzien van het aspect geur is ons streven primair gericht op een reductie van de geuremissie, en in ieder geval op het voorkomen van een onevenredige toename hiervan.

20.3 Biovergistingsinstallaties

Het is toegestaan om biovergisters te plaatsen in de gemeente Noordoostpolder. De GGD raadt aan om een affakkelininstallatie verplicht te stellen. Zonder affakkelininstallatie wordt er bij overdruk in de vergistingsinstallatie biogas naar de omgeving afgeblazen via een overdrukventiel. Dit geeft stankoverlast en is slecht voor het milieu. Met name H₂S is erg toxisch. Naast het verplicht stellen van een affakkelininstallatie moet natuurlijk ook het daadwerkelijk affakkelen van overtollig gas verplicht worden gesteld.

Reactie gemeente:

Wij kunnen via de structuurvisie of het bestemmingsplan een affakkelininstallatie niet verplicht stellen. Betreffende bedrijven hebben zich te houden aan de milieuwetgeving en zullen in dat verband moeten voldoen aan de eisen die in hun milieuvergunning zijn gesteld.

21. Ministerie van Defensie

21.1 Restricties radarverstoringsgebied

In de structuurvisie is geen aandacht besteed aan de binnen het radarverstoringsgebied geldende restricties. Het plangebied is in zijn geheel gelegen binnen het verstoringsgebied van de Radarposten Nieuw Milligen Wier en de radar van de Vliegbasis Leeuwarden. In verband hiermee zijn er in de gemeente Noordoostpolder ter voorkoming van radarstoring beperkingen van toepassing op de bouw van windturbines waarvan de tiphoogte hoger is dan 89 meter. Bij afwijking of wijziging van het bestemmingsplan moet voldoende aandacht zijn voor het radarverstoringsgebied. Daartoe verzoekt het Ministerie van Defensie een kaartje met een globale beschrijving op te nemen van de van toepassing zijnde beperkingen.

Reactie gemeente:

Buiten de komst van het Windpark Noordoostpolder langs de IJsselmeerdijk, dat reeds mogelijk is gemaakt met een apart Rijksinpassingsplan, worden in de structuurvisie geen ontwikkelingen voorzien die de bouw van windturbines hoger dan 15 meter mogelijk maken. De maximale tiphoogte bij windturbines van 89 meter i.v.m. het radarverzorgingsgebied wordt in de structuurvisie dan ook ruimschoots gerespecteerd. Wij zullen bij het opstellen van het bestemmingsplan Landelijk Gebied voldoende aandacht besteden aan deze restrictie, zodat er bij wijziging of ontheffing voldoende aandacht zal zijn voor het radarverzorgingsgebied. Wij zullen de kaart met globale beschrijving daarom niet opnemen in de structuurvisie.

22. N.V. Nederlandse Gasunie

De N.V. Nederlandse Gasunie verzoekt rekening te houden met de volgende onderwerpen bij het vervolgtraject van deze structuurvisie en de ruimtelijke initiatieven die aan de structuurvisie worden getoetst.

22.1 Windturbines

Bij het toestaan van windturbines van maximaal 15 meter hoogte wordt geadviseerd rekening te houden met de beleidslijn voor het plaatsen van windturbines nabij gasleidingen. Om te voorkomen dat bij het omvallen van een windturbine schade zou kunnen ontstaan aan gasleidingen, dient een minimale afstand te worden gehanteerd die gelijk is aan de "high-impact-zone". Deze zone wordt bepaald door de lengte van de mast op te tellen bij 1/3 van de wieklengte. Indien dit in een bestemmingsplan wordt toegestaan, zal in de regels moeten worden opgenomen dat het plan door de Gasunie wordt getoetst.

22.2 Zonnepanelen

Wanneer er boven een gasleiding een groot aantal zonnepanelen aanwezig is, is dat een extra belemmering voor het beheer en onderhoud aan de leidingen. Gasleidingen dienen onbebouwd te zijn; in het bestemmingsplan heeft een gasleiding daarom de dubbelbestemming "leiding-gas", die dat ook regelt. Indien een initiatiefnemer zonnepanelen op of nabij gasleidingen wilt plaatsen, verzoekt Gasunie contact op te nemen met de tracébeheerder.

22.3 Luchtkwaliteit en geluid

In de gemeente liggen enkele installaties waarvoor emissie- en geluidsruimte van toepassing is. De Gasunie gaat ervan uit dat wij rekening houden met de bestaande (verleende) emissie- en geluidsruimte.

22.4 Externe veiligheid

De Gasunie gaat ervan uit dat rekening is gehouden met eisen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen, Besluit externe veiligheid inrichtingen en Besluit Risico's Zware Ongevallen. Ook zijn er een groot aantal installaties(zoals gasontvangststations, meer- en regelstations) waarvoor bij planontwikkeling rekening moet worden gehouden met afstandseisen conform het Activiteitenbesluit, milieubeheer.

Reactie gemeente:

Wij zullen met de door de Gasunie gemaakte opmerkingen rekening houden in het vervolgtraject van de structuurvisie, te weten op te stellen bestemmingsplannen.